

Programa de Dermatologia – 2010-2011

Professors, hores d'atenció als estudiants, telèfons i correus electrònics:

Lluís Ferrer: dilluns i dijous de 13.00 a 16.00; VO-025, 935811421
lluis.ferrer@uab.cat

Mar Bardagi: dilluns i dimecres 11:30-13:30, VO-025, 935811421;
mar.bardagi@uab.cat

OBJECTIUS DEL CURS

Un cop finalitzat el curs s'espera que els estudiants siguin capaços de:

- Realitzar una **història clínica i un examen dermatològic complets**, incloses les tècniques diagnòstiques elementals (raspats, citologies, examen otoscòpic,...). Identificar el principal problema clínic del pacient.
- Conèixer el **diagnòstic diferencial i l'abordatge diagnòstic dels principals problemes dermatològics del gos i del gat**: alopecia focal-multifocal canina, alopecia simètrica canina, pruija en el gos i en el gat, alopecia simètrica en el gat, malalties de afectació muco-cutània, malalties erosives-ulceratives, nòduls i tumors cutanis, otitis externa.
- Conèixer les **principals característiques clíniques, diagnòstic i tractament de les malalties dermatològiques més freqüents del gos i del gat**.

A més, els estudiants han de:

- Conèixer i saber utilitzar correctament la **bibliografia de referència** en dermatologia veterinària (manuals, llibres, revistes, materials *on line*)
- Saber fer una lectura crítica d'un article científic clínic. Identificar els diferents tipus d'estudis clínics (prospectiu, retrospectiu, controlat, doble-cec...)
- Identificar les diferents fonts d'informació i valorar-les críticament. Entendre el que és la **medicina (dermatologia) basada en la evidència**
- **Presentar i discutir públicament un cas clínic**, presentar i defensar els seus punts de vista a classe amb els professors i amb els altres companys/es

Es considera imprescindible l'assistència a classe i la realització de consultes (presencials o a través del correu electrònic) amb els professors i l'assistència a les pràctiques. Més de dos absències a les classes teòriques són incompatibles amb l'aprovat de l'assignatura.

METODOLOGIA DOCENT I TREBALL DELS ESTUDIANTS

El curs de Dermatologia segueix una metodologia de resolució de casos i de aprenentatge basat en problemes.

A cada classe es presentarà un cas que els estudiants, sols o en grups de 2, hauran de presentar resolt abans de la classe següent. Els estudiants, a més, hauran de realitzar les lectures complementàries que s'indiquin a classe.

Els casos s'hauran de presentar impresos, amb correcta ortografia i redacció i amb un ús curós de la terminologia mèdica.

En el primer semestre la llengua de l'assignatura és l'anglès. En el segon semestre és el català.

L'avaluació és continuada al llarg de tot el semestre i es fa valorant els casos escrits presentats pels estudiants –que es corregiran setmanalment- (40% de la nota final) i la participació i actitud dels estudiants a classe, a les pràctiques de citologia i d'histopatologia i a les sessions clíniques a l'HCV (20% de la nota final). A més, al llarg del curs es faran dos controls de coneixements bàsics i de progressió (15% i 25% de la nota final, respectivament). Els horaris de les sessions de pràctiques (clíniques i d'histopatologia) són a la disposició dels estudiants a la Unitat d'Anatomia Patològica (Dra. Mar Bardagi) i els estudiants s'han d'apuntar.

DIES DE CLASSE TEÒRICA

PRIMER SEMESTRE

Dilluns, 9h-11h matí, Aula 14.

Inici 27 de setembre.

Introducció al diagnòstic dermatològic.

Cas clínic 1. Diagnòstic diferencial de l'alopecia multifocal en el gos.

Cas clínic 2. Diagnòstic diferencial de les dermatitis pruriginoses en el gos (I).

Cas clínic 3. Diagnòstic diferencial de les dermatitis pruriginoses en el gos (II).

Cas clínic 4. Diagnòstic diferencial de les dermatitis pruriginoses en el gat.

Cas clínic 5. Diagnòstic diferencial de l'alopecia simètrica en el gos (I).

Cas clínic 6. Diagnòstic diferencial de l'alopecia simètrica en el gos (II).

Cas clínic 7. Diagnòstic diferencial de les erosions i ulceracions en unions mucocutànies.

Cas clínic 8. Diagnòstic i tractament de les otitis externes.

Control de progressió final.

SEGON SEMESTRE

Dijous, 9h-11h matí, Aula 14.

Inici 24 de febrer.

Dijous 24/II. Introducció al diagnòstic dermatològic.

Dijous 3/III. Cas clínic 1. Diagnòstic diferencial de l'alopecia multifocal en el gos.

Dijous 10/III. Cas clínic 2. Diagnòstic diferencial de les dermatitis pruriginoses en el gos (I).

Dijous 17/III. Cas clínic 3. Diagnòstic diferencial de les dermatitis pruriginoses en el gos (II).

Dijous 24/III. Cas clínic 4. Diagnòstic diferencial de les dermatitis pruriginoses en el gat.

Dijous 31/III. Cas clínic 5. Diagnòstic diferencial de l'alopecia simètrica en el gos (I).

Dijous 7/IV. Cas clínic 6. Diagnòstic diferencial de l'alopecia simètrica en el gos (II).

Dijous 28/IV. Cas clínic 7. Diagnòstic diferencial de les erosions i ulceracions en unions mucocutànies.

Dijous 5/V. Cas clínic 8. Diagnòstic i tractament de les otitis externes.

Dijous 19/V. Control de progressió final.

SESSIONS DE LABORATORI

1. Tècniques de diagnòstic en dermatologia veterinària: citologies cutànies i òtiques.

Grup 1.

Grup 2.

2. Tècniques de diagnòstic en dermatologia veterinària: biòpsia cutània

Grup 1.

Grup 2.

Grup 3.

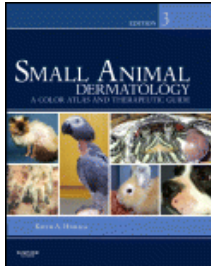
PRACTIQUES CLÍNiques A L'HCV

Cada estudiant realitzarà una setmana de pràctiques clíniques al servei de Dermatologia del Hospital Clínic Veterinari (Mòdul de Dermatologia). A l'inici del semestre els estudiants s'apuntaran en la setmana que triïn per a fer el mòdul.

BIBLIOGRAFIA

Llibre de Referencia:

Hlinica K. (2011). Small Animal Dermatology. Saunders-Elsevier, ST Louis – Missouri

(o be l'edició anterior: Medleau L., Hlinica K (2006). Small Animal Dermatology. Saunders-Elsevier, ST Louis – Missouri)

El llibre es troba en format electrònic a la UAB:

<http://www.sciencedirect.com/science/book/9781416056638>

Si algú es planteja la compra d'un llibre, aquest és el més adequat.

Altres referències d'utilitat:

1. Bardagi M, Fondati A, Fondevila D, Ferrer L. Praxis Dermatológica en Animales de Compañía, 10 casos clínicos. Laboratorios Calier SA, Barcelona, 2005.
2. Bonagura JD. Kirk's Current Veterinary Therapy XIV. Saunders/Elsevier, Philadelphia, 2008. (i els volums anteriors)
3. Ferrer L, Fondati A, Ordeix L. Praxis Dermatológica en Animales de Compañía, 10 casos clínicos. Laboratorios Calier SA, Bardelona, 2002

4. Griffin CE, Kwochka KW, McDonald JM. Current Veterinary Dermatology. The science and art of therapy. Mosby Year Book, St Louis, 1993
5. Gross TL, Ihrke PJ, Walder E, Affolter V. Skin diseases of dogs and cats. Blackwell Science, Londres. 2005 (2nd ed.)
6. Moriello K, Mason I. Handbook of small animal dermatology. Pergamon, Oxford, 1995
7. Olivry, T. The American College of Veterinary Dermatology Task Force on Canine Atopic Dermatitis. Veterinary Immunology and Immunopathology. Special Issue. Elsevier Science BV., 2001.
8. Scott DW, Miller WH & Griffin CE. *Müller & Kirk's Small Animal Dermatology* (6th Ed.). W. B. Saunders, Philadelphia, 2000

Comentaris i suggeriments

Tots els llibres són a la biblioteca de la Facultat de Veterinària. El llibre de Hlinica és potser el més adequat per a seguir aquest curs.

La referència 6 és un dels pocs llibres de dermatologia veterinària que segueix un enfocament per problemes dermatològics i no per etiologies. És molt útil per a resoldre els casos, sobre tot per a definir el problema i establir el diagnòstic diferencial.

Les referències 4, 5 i 8 són els manuals de referència internacionals en dermatologia canina i felina (sobre tot el 8, que és l'autèntica "biblia dermatològica"). Un cop definit el problema i fet el llistat de diagnòstics diferencial ajuda a definir protocols d'actuació, a definir teràpies i a trobar tota la informació existent sobre les malalties.

Les referències 1 i 3 són sèries de casos dermatològics resolts. És molt recomanable que els estudiants els llegeixin tots els primers dies del curs, per a entendre om es plantegen i resolen casos de dermatologia. També poden servir per a completar diagnòstics diferencials de casos semblants i per a revisar actuacions diagnòstiques i terapèutiques.

També és molt útil, per temes concrets, la revista *Veterinary Dermatology*, que es troba ala biblioteca de la facultat i a la qual la UAB també té subscripció "on line".